

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

ШАРҲИ УСТУВОРИИ МОЛИЯВИИ НИЗОМИ БОНКИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН¹ ДАР СЕМОҶАИ ДУЮМИ СОЛИ 2024

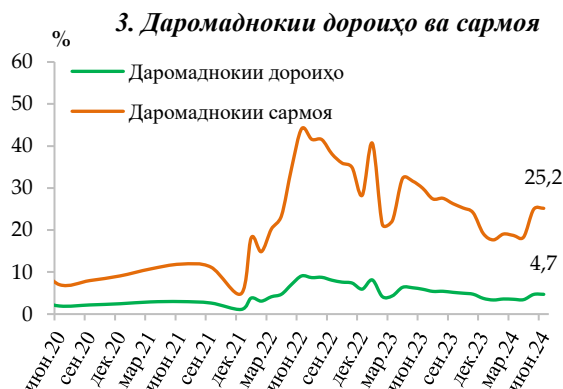
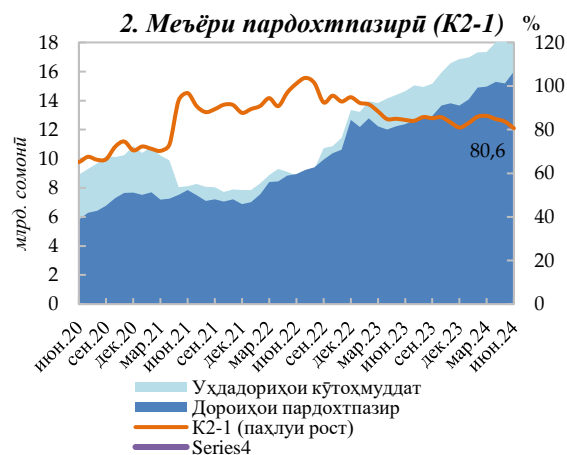
Дар семоҷаи дуюми соли 2024 бо назардошти барқароршавии занҷираи таъминоти молу маҳулот дар бозори ҷаҳон, рушди иқтисодиёти ҷаҳон, коҳиш ёфтани хавфҳои эҳтимолии марбутатаи берунӣ, устувории нишондиҳандаҳои асосии молиявии низоми бонкӣ таъмин гардиданд.

Кифоятии сармоя. Меъёри кифоятии сармоя ва меъёри кифоятии сармояи соф нишондиҳандаҳои асосии устувории молиявӣ дар низоми бонкӣ ба ҳисоб рафта, дар охири моҳи июни соли 2024 аз ҳудуди муқарраршуда 9,4 б.ф. ва 8,0 б.ф. зиёд иҷро гардида, мутаносибан 21,4 фоиз ва 18,0 фоизро ташкил доданд.

Мавриди зикр аст, ки аз сатҳи талаботи ҳадди ақал баланд қарор доштани нишондиҳандаи меъёри кифоятии сармоя ба кам шудани талафоти эҳтимолии молиявӣ ва таъмини фаъолияти бемамониати низоми бонкӣ мусоидат менамояд.

Пардохтпазирӣ. Меъёри пардохтпазирӣ (K2-1) дар сатҳи низом ба талаботи ҳадди ақали меъёри мақбул (30 фоиз) мутобиқ буда, 80,6 фоизро ташкил намуд. Меъёри пардохтпазирӣ барои ташкилотҳои қарзии низомсоз низ ба талаботи ҳадди ақали меъёри мақбул (50 фоиз) мутобиқ буда, ба 81,8 фоиз баробар гардид. Пардохтпазирӣ бо асъори хориҷӣ ифодаёфтаи низоми бонкӣ низ дар сатҳи муносиб қарор дошта, 96,1 фоизро ташкил намуд.

Даромадноки. Дар давраи ҳисоботи нишондиҳандаҳои даромаднокии низоми бонкӣ аз рӯи дороиҳо ва сармоя тамоюли

¹ Бонкҳо, ташкилотҳои қарзии гайрибонкӣ ва ТАҚХ

муътадил дошта, мувофиқан 4,7 фоиз ва 25,2 фоизро ташкил намуданд.

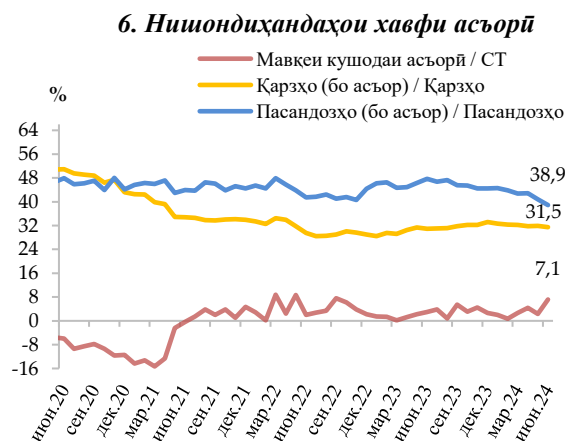
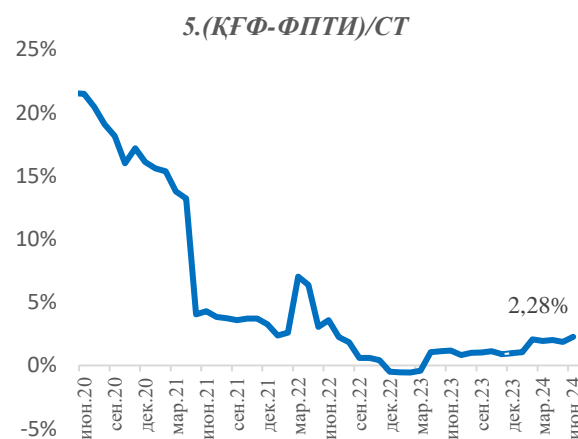
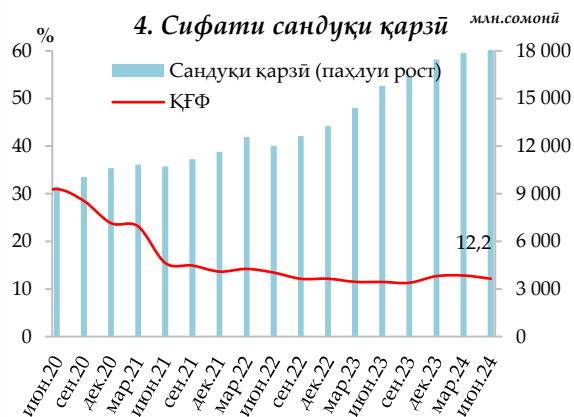
Сифати сандуқи қарзӣ. Ҳиссаи қарзҳои ғайрифаъл (зиёда аз 30 рӯз батаъхирафта) дар сандуқи қарзӣ 12,2 фоиз ташкил дод, ки нисбат ба соли қаблӣ начандон тағйир ёфт.

Нишондиҳандаи фонди пӯшонидани талафоти имконпазир нисбат ба қарзҳои ғайрифаъл бошад, дар ин давра ба 93,2 фоиз баробар гардид.

Ҳамчунин бояд қайд намуд, ки таносуби нишондиҳандаи қарзҳои ғайрифаъл тарҳи фонди махсус барои пӯшонидани талафоти имконпазир нисбат ба сармояи танзимшаванда ба ҳолати 30 июни соли 2024 2,3 фоизро ташкил дод, ки ин нишондод ба кам будани сарбории қарзҳои ғайрифаъл ба сармоя ифода менамояд.

Хавфи асърӣ. Дар давраи ҳисоботӣ ҳиссаи қарзҳои асърӣ дар муқоиса ба моҳи июни соли 2023 ба андозаи 0,7 б.ф. афзоиш ва ҳиссаи пасандозҳои асърӣ ба андозаи 8,8 б.ф. коҳиш ёфта, мувофиқан 31,5 фоиз ва 38,9 фоизро ташкил намуданд. Раванди коҳишҳои долларикунонӣ аз коҳиш ёфтани хавфи асърӣ ва таъсири омилҳои беруна ба низоми бонкӣ гувоҳӣ медиҳад.

Яке аз роҳҳои муайян намудани осебпазирии сармояи низоми бонкӣ ба хавфи асърӣ ин таносуби мавқеи умумии қушодаи асърӣ нисбат ба сармояи танзимшаванда мебошад, ки ин номувофиқатии мавқеи асърро аз рӯйи дороиҳо ва уҳдадориҳо (мавқеи қушода) нишон медиҳад. Тибқи таҳлилҳо сармояи низоми бонкии Тоҷикистон ба хавфи асърӣ нисбатан камтар осебпазир буда, ба ҳолати охири моҳи июни соли 2024 ин нишондиҳанда (мавқеи қушодаи асър/ сармояи танзимшаванда) 7,1 фоизро ташкил дод.

Манбаъ: ҳисобҳои БМТ